

Reactie aanbevelingen van de PCL

Eind 2013 heeft de PCL een advies "Inspelen op de nieuwe Omgevingswet" uitgebracht. GS vinden het een beknopt en bruikbaar advies. Tijdens de presentatie van dit advies in Statencommissie Ruimte, Groen en Water hebben PS aan GS gevraagd te reageren op de aanbevelingen van de PCL.

1. Stel als GS en PS een integrale beleidsagenda op voor de bestuursperiode 2015-2019

De huidige bestuursperiode van GS en PS eindigt in maart 2015. De nieuwe coalitie zal naar verwachting eerst een coalitieprogramma en vervolgens een integrale omgevingsvisie opstellen. Als eerste stap is het van belang dat GS en PS in samenspraak met burgers, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden al in 2014 een integrale agenda opstellen van de belangrijkste vraagstukken in de fysieke leefomgeving en de samenhang hiertussen. Dit bevordert de samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving in de nieuwe bestuursperiode en kan dienen als voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet.

Reactie GS:

Wij maken in 2014 een Overdrachtsdocument, met daarin vanzelfsprekend aandacht voor belangrijke vraagstukken voor de nieuwe coalitieperiode. De keuzes met betrekking tot een integrale beleidsagenda voor de periode 2015 - 2019 worden gemaakt in het nieuwe coalitieakkoord.

2. Werk toe naar een integrale Omgevingsvisie

Breng in beeld welke beleidsplannen en programma's er nu zijn, waar de raakvlakken liggen, en welke plannen de komende jaren al geïntegreerd kunnen worden. Verken daarbij ook nieuwe thema's die in een integrale omgevingsvisie opgenomen zouden moeten worden, zoals duurzame energie, klimaat, circulaire economie, en gezonde en duurzame gebiedsontwikkeling. Hierbij is het van groot belang om contact te zoeken met andere provincies en ervaringen uit te wisselen. Verschillende provincies hebben al integrale omgevingsvisies, zoals Overijssel en Drenthe. De Provincie Gelderland stelt op dit moment via een interactief proces met betrokken actoren zo'n integrale visie op. Groningen, Flevoland en Limburg hebben al langer een integraal omgevingsplan.

Reactie GS:

Wij betrekken de ervaringen van andere provincies bij het eigen proces voor de Omgevingsvisie. In de tweede helft van 2014 zullen wij deze ervaringen inventariseren.

3. Denk goed na over Provinciale belangen

Het is nuttig om de provinciale belangen weloverwogen te definiëren. Wat de Provincie niet als provinciaal belang benoemt, wordt namelijk in de nieuwe Omgevingswet vanzelf een gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Reactie GS:

De provinciale belangen zijn afgewogen en vastgesteld in de PRS (vastgesteld februari 2013). Bij het opstellen van de Omgevingsvisie worden de provinciale belangen opnieuw bepaald en vastgelegd door PS.

4. Werk zoveel mogelijk gebiedsgericht om partners mee te krijgen in projecten.

Om de energie en het enthousiasme van partners als burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties aan te boren en te benutten is een gebiedsgerichte aanpak het meest effectief. Dit is het schaalniveau waarop mensen en organisaties vaak een belang hebben om zich in te zetten. Inventariseer in gebieden wat er speelt en welke kansen en aanknopingspunten er zijn voor verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving.

Reactie GS:

In veel projecten werken wij gebiedsgericht of is er sprake van gebiedsontwikkeling. Samenwerking met andere partijen en ruimte voor initiatieven is cruciaal. In de Omgevingsvisie kunnen we dit nieuwe impulsen geven.

5. Stimuleer andere partijen om bij te dragen aan beleidsdoelstellingen

Ga er als Provincie niet in de eerste plaats vanuit de aangewezen partij te zijn om beleid uit te voeren. Stimuleer en faciliteer vooral andere partijen om in actie te komen.

Reactie GS:

Graag nodigen wij partijen uit om met initiatieven te komen. In een aantal gevallen (zoals reconstructie van provinciale wegen) zijn wij zelf verantwoordelijk voor de uitvoering.

6. Benut de mogelijkheden die de Crisis- en herstelwet nu al biedt.

De huidige Crisis- en herstelwet bevat een aantal tijdelijke en permanente maatregelen. Dankzij deze maatregelen kunnen procedures sneller en eenvoudiger verlopen en kan de Provincie ruimte creëren voor nieuwe

ruimtelijke initiatieven. Zo worden vergunningprocedures vereenvoudigd, krijgt de Provincie meer mogelijkheden de beschikbare milieuruimte optimaal te benutten en worden beslistermijnen voor de rechter ingekort.

Reactie GS:

Een aantal provinciale projecten is aangemeld voor de Crisis en herstelwet.

7. Werk aan een optimale maatschappelijke participatie

Maak de relatie van de Provincie met bedrijven, burgers en lokale besturen eigentijds. De Provincie is één van de actoren in de netwerksamenleving en heeft vooral een verbindende rol. Bezie de provinciale rol ook vanuit die optiek. Begin daarom elk plan of programma met het inventariseren van de vraagstukken die leven bij burgers, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden in het gebied of rond het thema waar het plan over gaat en investeer vooral in het samenwerkingsproces. Hierbij kan de Code Maatschappelijke Participatie toegepast worden. Denk hierbij niet alleen aan de bestaande relaties, maar ook aan het betrekken van nieuwe partijen en individuele burgers. Het is ook te overwegen om de maatschappelijke partijen waar nodig tijdelijke ondersteuning te bieden bij het goed vervullen van hun intensiever wordende rol.

Reactie GS:

De provincie zoekt in elk traject (variërend van strategische planvorming tot concrete vergunningverlening) naar een optimale maatschappelijke participatie. Ook voor de te zijner tijd op te stellen Omgevingsvisie geldt dit. Wij hebben de PCL gevraagd hierover te adviseren.

8. Maak een analyse van de bestuurlijke en ambtelijke organisatie

In de Omgevingswet staat integrale beleidsontwikkeling centraal. De Provincie moet immers een integrale Omgevingsvisie opstellen. Daarnaast speelt vroegtijdige participatie van burgers, maatschappelijke organisaties en betrokken bestuursorganen een rol. Het is daarom van belang om te onderzoeken of de ambtelijke organisatie voldoende is toegesneden op deze integrale aanpak en participatie. Het is daarnaast ook goed om de bestuurlijke organisatie vanuit dit oogpunt te bekijken. Zo zou de Provincie bij de invulling van de portefeuilles van GS kunnen voorsorteren op de Omgevingswet, bijvoorbeeld door een aantal gebiedsprojecten of opgaven te benoemen die via integraal werken worden aangepakt.

Reactie GS:

Wij passen onze organisatie regelmatig aan de veranderende maatschappelijke omstandigheden aan. Ook werken wij aan competentieontwikkeling van de medewerkers. Ook de Omgevingswet wordt hierin meegenomen, hoewel het op dit moment nog erg lastig is de gevolgen hiervan voor de organisatie goed in te schatten.

9. Start met voorlichting aan de ambtelijke organisatie

De Omgevingswet zal gevolgen hebben voor de beleidsontwikkeling, regie en uitvoering en voor de rol van de Provincie in verhouding tot andere partijen. Het is belangrijk om de ambtelijke medewerkers bewust te maken van deze ontwikkeling.

Reactie GS:

Een eerste zeer goed bezochte medewerkersbijeenkomst heeft al plaatsgevonden (april 2014) en er is een WIKI ontwikkeld. Met enige regelmaat wordt de ambtelijke organisatie over nieuwe ontwikkelingen geïnformeerd via WIKI en/of bijeenkomsten.

10. Investeer in een goede monitoring van beleidseffecten

Onder de Omgevingswet zijn er minder onderzoeksverplichtingen vooraf. Dit betekent wel dat de betekenis van een goede monitoring van (de effectiviteit van) beleidseffecten toeneemt!

Reactie GS:

Goede monitoring is belangrijk voor elk onderwerp en vindt ook nu al plaats. Hierbij zullen ook de informatiehuizen in de Laan van de Leefomgeving een belangrijke rol gaan vervullen.

11. Stimuleer ook gemeenten om zich voor te bereiden op de Omgevingswet

Het is belangrijk dat de Provincie ook met de gemeenten contact heeft over de invoering van de Omgevingswet en de gemeenten stimuleert zich hierop voor te bereiden, volgens de lijnen die wij hierboven hebben aangegeven.

Reactie GS:

De gemeenten zijn primair zelf verantwoordelijk voor de (voorbereiding) op de invoering van de Omgevingswet. Dat neemt niet weg dat wij de bewustwording over de gevolgen van de Omgevingswet gaan stimuleren en waar nodig al gericht samenwerken.